Ecolebooks.com

MAJIBU

1. Maishaya Evelyn na Rita yalikuwajekablaya Evelyn kupatakazi? (al. 2)
   i. **Walikuamarafikiwachandanapete**
   ii. **Walishirikianakwakilanjia**
2. Kutokananajinsi Rita alivyomtunza Evelyn, unafikiriyeyealikuwanimtuwaamagani? (al. 2)
   i. **Alikuamwenyeukarimu**
   ii. **Alijawanawema**
   iii. **Alikuanamapenziyadhati**
3. Elezabaadhiya mambo ambayo Rita alimtendeamwenzake. (al. 2)
   i. **Alimnunuliamahitajikamanguonaviatu**
   ii. **Alilipakodikwaniabaya Evelyn**
   iii. **Alimlipiafainialipokuakizuizini**
4. Baadayakupatakazi Evelyn alikuwamtumkarimu. Je, unakubali?Elezailivyokuwa. (al. 2)

La. Evelyn alifuatiliarahazajijininakukosakumsaidia Rita katikakazinagharamazamaisha

5. Evelyn alipokuwamwanafunzihakuwanatabiayaudokozi. Unafikirinikwaninialianzatabiahiyobaadayakuajiriwa? (al. 2)

Alionakuwaalikuwanapesazakenaangewezakujikimumwenyewe
Alidhanikuwatayarialikuwamtumzimanahivyohakuhitajikuelekezwa

6. ‘Asiyefunzana mama hufunzwanaulimwengu.’ Methalihiiinahusianajena Evelyn? (al. 1)

Evelyn alikataakumskiza Rita nabaadayeakatendakosalililomtiakorokoroni

7. ‘Akufaayekiwadhikindiyerafiki.’ Methalihiiinahusianajena Rita? (al. 1)

Rita alimsadiarafikiye Evelyn alipokuwamwanafunzinahatabaadayealipokuwakorokoroni

8. Elezamaanayamisemoifuatayokamailivyotumikakwenyekifungu: (al. 3)

(a) marafikiwachandanapete

Marafikiwasioachanakwavyovyote vile

(b) endamrama

Kuharibika

(c) jitoleasabili

Kuamuakikamilifu

2. SEHEMU YA B: **MATUMIZI YA LUGHA**(ALAMA 40)

1. (a) Toa sifamojamojazasautizifuatazo: (alama 5)

(i) /i/- **Irabuyambelekati**
(ii) /o/- **Irabuyanyumakati**
(iii) /p/- **Kipasuosighuna cha mdomo**
(iv) /t/- **Kipasuosighuna cha ufizi**
(v) /d/- Kipasuoghuna cha ufizi

(b) (i) Tambuaamazamanenokatikasentensiifuatayo: (alama 5)
Mwalimumrefuanaandikavizurisana.

Mwalimu - Nomino
Mrefu – kivumishi
Anaandika – kitenzi
Vizuri – kielezi
Sana–kielezi

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Ecolebooks.com

(ii) Unganishasentensimbilizifuatazo iii kuundasentensimojamseto. (alama 2)

Kombeniderevamzuri. **(mwanafunziatumieingawa / ila / ijapokuwa / japo / hatahivyo)**
Kombehapendikuendeshagari.

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Ecolebooks.com

Kombeniderevamzuriingawahapendikuendeshagari

(iii) TengenishasentensihUmsetokuwasentensimbilifupi. (alama 2)
Nyumbayanguirnebomokaukutaulioangukiwanamnazi.
Nyumbayanguimebomoka
Ukutauliangukiwanamnazi
2. Andikakinyume cha sentensizifuatazo: (alama 4)
(i) Kuna watuwengichumbani.
Kuna watuwachachechumbani
(ii) Alipoinamanilifurahi.
Alipoinukanilikasirika

3. (a) Akifishasentensizifuatazo:
(I) mwalimukazungualimuulizamwanafunzi je unatakakunidanganyakuwaulifikashuleni mapema. (alama 4)
MwalimuKazungualimuulizamwanafunzi "Je, unatakakunidanganyakuwaulifikashulenimapema?"
(ii) Elezamatumizimawilimawiliyakilaalamayakuakifishaifuatayo: (alama 2)
Parandesi
Hubebamanenoyasiyokuwamuhimusana
Hubebamaelezozaidi Mstari
Kuonyeshaanwanizavitabumajaridanamaandishi
Kuwekamkazo

4. (a) Andikasentensizifuatazokatikawingi: (alama 4)
(1) Popo anarukaakituamgombani
Popo wanarukawakituamigombani
(ii) Sokwealiukweamtihuukwakasi.
Sokwewaliweamitihiikwakasi

(b) Andikakatikaumoja.
Kina mama wale wanafanya biashara. (alama 2)
Mama yuleanafanya biashara
5. Tungasentesimojamojakubainishatofautikativamanenohaya: (alama 4)
a) Pakanabaka
Pakahawezikumbakamwenzakejinsiwafanyavyobinadamu
b) Sukanashuka
Shukaharakaukasukwe
6. a)Sautimwambatanoninini? (alama 1)
Huundwakwavitamkwaviwili au zaidi
b) Andikasilabizozotembilimwambatano (alama 1)
/nd/,/mb/, /ch/
7. a) Ninimaanayakiimbo (alama 2)
Kupandanakushukakwamawimbisauti
b) Elezamatumizimawiliyakiimbo (alama 2)
Huletakaulim.famekuja
Dhanayaswali
Dhanayahisi

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Ecolebooks.com

3. ISMUJAMII (Alama 10)

1. Fafanuamaanayalugha (alama 2)

Lughanimfumonasibuwaisharazasautiwenyemaanaunaotumiwanabinadamu

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Ecolebooks.com

2. Elezadhima (umuhimu) tatuzalughakatikajamii (alama 6)
   i. **Huwezeshamawasilianomiongonimwawatu**
   ii. **Hutambulishajamii**
   iii. **Hutumikakatikaasasizautawala , siasa, elimunahatasheria**
   iv. **Huletautangamanokatikajamii**
   v. **Hutumikakufafanuautamaduniwawatu**
   vi. **Ni chombo cha kuonyanakutahadharisha**

3. Ninimalibukwamaamkizihaya (alama 2)
   Makiwa – **Tunayo / ninayo**
   Waambaje – **Hatuna la kuamba / sina la kuamba**
   Ninaambavyema / tunaambavyema

4. FASII-Il SIMIJLIZI (Alama 15)

   1. Ninimaanayafasihisimulizi (alama 2)
   Ni sanaainayowasilishwakwanjiayamidomonamatendo
   2. Elezatanzuzozotembilizafasihisimulizi (alama 4)
      i. .Hadithi au masimulizi
      ii. Seni / tanzufupi
      iii. Maigizo
      iv. Mazungumzo
      v. Ngomezi
   3. Fafanuamaanayamasimulizi/hadithi (alama 2)
   Ni utanzuwamafukioyanayopokezanwakatikamtiririkounaoelewekakwaurahisi

   4. Tajaamazozotetatuzamasimulizi (alama3)
      i. **Hurafa**
      ii. **Hekaya**
      iii. **Visasili**
      iv. **Visakale**
      v. **Tarihi**
      vi. **Ngano**

   5. Fasihisimulizi ma umuhimuganikatikajamB? (alama 4)

      i. Huburudishawanajamii
      ii. Huonyadhidiyamaovu
      iii. Hukuzaadabu
      iv. Huelimisha
      v. Ni kitambulisho cha jamii
      vi. Hukuzamilanadesturiyajamii
      vii. Huimarishahekimanabuasra

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM